

Ging zij zo gekleed het graf in?

Reconstructies geven nooit voor 100% weer hoe iets er in het verleden heeft uitgezien. Maar je kunt er soms heel dichtbij komen. Dat geldt bijvoorbeeld voor de reconstructie van de jurk die een vrouw droeg toen zij ruim 2800 jaar geleden in haar graf werd bijgezet. De reconstructie van wat nu al de 'oudste jurk van Nederland' wordt genoemd is sinds 5 juni j.l. te zien in het Museum Jan Cunen in Oss. Deze reconstructie is gebaseerd op een aantal textielfragmenten gevonden in een uit de vroege ijzertijd stammend graf. Dit graf maakte deel uit van een groter grafveld dat al in 2010 is opgegraven op de

▲ Sieraden en andere grafgiften van het graf op de Slabroekse Heide. (FOTO: RESTAURA)

Meer info: Richard Jansen & Sasja van der Vaart-Verschoof, 'Heuvels op de Heide. Bronstijd grafheuvels, een ijzertijd urnenveld met elite inhumatiegraf en graven uit de Romeinse tijd op de Slabroekse Heide bij Uden', Sidestone Press, 2021, ISBN 9789088906114.

Tekst: Joost Vermeulen

◀ Reconstructie van de jurk. (FOTO: HANNA GEELS FOTOGRAFIE)

▶ Textiel uit het graf Slabroekse Heide na restauratie. Duidelijk zichtbaar zijn de blauwe en rode draden van het weefsel. (FOTO: RMO)

Slabroekse Heide. Tussen de meer dan 100 graven uit de late bronstijd en het begin van de ijzertijd was dit het enige inhumatiegraf. De vrouw was bijgezet in een grafkamer vervaardigd van eiken balken en planken. Naast de sterk vergane restanten van haar lichaam werden verschillende metalen voorwerpen gevonden, waaronder arm- en enkelbanden, haarpinnen en een metalen pincet, spelden en een barnstenen ornament. De textielfragmenten vonden de archeologen op twee plekken: bij een van de enkelbanden en vlak naast een armband. Die twee metalen objecten waren er de oorzaak van dat de stukken textiel zo goed bewaard zijn gebleven. Corrosie van het metaal had gezorgd voor een natuurlijke conservering.

Zeldzaam

Textielvondsten uit de ijzertijd worden in Nederland zelden aangetroffen en als ze worden gevonden zijn het losse fragmenten, onvoldoende om verantwoorde reconstructies te kunnen maken. De vondst op de Slabroekse Heide maakte dit nu voor het eerst wel mogelijk. De stukken stof boden namelijk voldoende aanknopingspunten om vast te kunnen stellen dat de vrouw gekleed was in een lange jurk met lange mouwen. Chemische analyse van de textiel heeft verder aangetoond dat er voor deze jurk twee kleurstoffen - rood en blauw - zijn gebruikt. Textielonderzoekers van het Rijksmuseum van Oudheden en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed waren zelfs in staat om de gebruikte weeftechniek te analyseren. Op basis van alle onderzoeken hebben medewerkers van het prehistorische dorp in Eindhoven daarna de jurk nagemaakt. Het resultaat, een felrood en blauw geblokte lange wollen jurk, vormt het pronkstuk van de kleine tentoonstelling die nu in het Museum Jan Cunen in Oss te zien is. Behalve de jurk toont men ook een deel van de grafgiften waaronder de arm- en enkelbanden. In een bijschrift bij de jurk schrijven de samenstellers van de tentoonstelling dat 'de kleurrijke jurk zal zijn gedragen door een bijzondere dame, mogelijk ook op speciale gelegenheden'. Dat is net als de reconstructie zelf niet voor 100% zeker, maar zeer waarschijnlijk is het wel. ◀

